Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

zo 16. septembra 2015 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Súdna spolupráca v občianskych alebo obchodných veciach — Doručovanie súdnych a mimosúdnych písomností — Nariadenie (ES) č. 1393/2007 — Článok 8 — Odmietnutie prevzatia písomnosti — Absencia prekladu jedného z doručených dokumentov — Absencia vzorového tlačiva uvedeného v prílohe II uvedeného nariadenia — Následky“

Vo veci C-519/13,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Anotato Dikastirio Kyprou (Cyprus) z 13. septembra 2013 a doručený Súdnemu dvoru 27. septembra 2013, ktorý súvisí s konaním:

Alpha Bank Cyprus Ltd

proti

Senh Dau Si,

Alpha Panareti Public Ltd,

Susan Towsonovej,

Stewartovi Cresswellovi,

Gillian Cresswellovej,

Julie Gaskellovej,

Petrovi Gaskellovi,

Richardovi Wernhamovi,

Tracy Wernhamovej,

Joanne Zoraniovej,

Richardovi Simpsonovi,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory A. Tizzano, sudcovia S. Rodin, A. Borg Barthet, M. Berger a F. Biltgen (spravodajca),

* Jazyk konania: gréčtina.

generálny advokát: M. Wathelet,

tajomník: L. Hewlett, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 27. novembra 2014,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Alpha Bank Cyprus Ltd, v zastúpení: R. Garcia a B. Sigler, solicitors, B. Kennelly a P. Luckhurst, barristers, ako aj P. G. Polyviou, E. Florentiadou a G. Middleton, dikigoroi,

— D. Si Senh, S. Towson, S. a G. Cresswell, J. a P. Gaskell. R. a T. Wernham, J. Zorani, R. Simpson a Alpha Panareti Public Ltd, v zastúpení: K. Koukounis, G. Koukounis a C. Zanti, dikigoroi,

— cyperská vláda, v zastúpení: D. Lysandrou a N. Ioannou, splnomocnení zástupcovia,

— nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze, J. Kemper a D. Kuon, splnomocnení zástupcovia,

— grécka vláda, v zastúpení: G. Skiani a M. I. Germani, splnomocnené zástupkyne,

— španielska vláda, v zastúpení: M. J. García-Valdecasas Dorrego, splnomocnená zástupkyňa,

— rakúska vláda, v zastúpení: C. Pesendorfer, splnomocnená zástupkyňa,

— Európska komisia, v zastúpení: M. Condou-Durande a A.-M. Rouchaud-Joët, splnomocnené zástupkyne,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 22. januára 2015,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 8 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 z 13. novembra 2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch („doručovanie písomností“) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000 (Ú. v. EÚ L 324, s. 79).

2 Tento návrh bol podaný v rámci siedmich sporov, ktorých účastníkmi sú na jednej strane Alpha Bank Cyprus Ltd (ďalej len „Alpha Bank“), banková inštitúcia so sídlom na Cypre, a na druhej strane jednotlivo pán Si Senh, pani Towson, pán a pani Cresswellovci, pán a pani Gaskellovci, pán a pani Wernhamovci, pani Zorani, pán Simpson, ktorí majú trvalé bydlisko v Spojenom kráľovstve (ďalej len „odporcovia vo veci samej“), ako aj Alpha Panareti Public Ltd, cyperská spoločnosť, ktorá poskytla záruku za zmluvy o hypotekárnych úveroch uzatvorené s uvedenými siedmimi odporcami vo veci samej, v súvislosti so zaplatením zvyšnej dlžnej sumy vyplývajúcej z týchto úverov.

Právny rámec

Právo Únie

3 Odôvodnenie 2 a odôvodnenia 6 až 12 nariadenia č. 1393/2007 okrem iného uvádzajú:

„(2) Správne fungovanie vnútorného trhu si vyžaduje potrebu zlepšiť a zrýchliť odosielanie súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych alebo obchodných veciach určených na doručenie medzi členskými štátmi.

…

(6) Efektívnosť a rýchlosť súdneho konania v občianskych veciach si vyžaduje odosielanie súdnych a mimosúdnych písomností medzi miestnymi orgánmi, ktoré sú určené členskými štátmi, priamo a rýchlymi prostriedkami…

(7) Rýchlosť pri odoslaní odôvodňuje použitie všetkých vhodných prostriedkov za predpokladu, že sa dodržia určité podmienky týkajúce sa čitateľnosti a spoľahlivosti doručených písomností. Bezpečnosť odosielania vyžaduje, aby sa k odosielanej písomnosti pripojilo vzorové tlačivo, ktoré sa vyplní v úradnom jazyku miesta alebo v jednom z úradných jazykov miesta, kde sa má doručenie vykonať, alebo v inom jazyku, ktorý predmetný členský štát prijíma.

(8) Toto nariadenie by sa nemalo vzťahovať na doručovanie písomností splnomocnenému zástupcovi strany v tom členskom štáte, v ktorom sa uskutočňuje konanie, a to bez ohľadu na miesto pobytu tejto strany.

(9) Doručenie písomností by sa malo uskutočniť čo najskôr, v každom prípade do jedného mesiaca od prijatia prijímajúcim orgánom.

(10) S cieľom zabezpečiť účinnosť tohto nariadenia by sa možnosť odmietnuť doručenie písomností mala obmedziť len na výnimočné situácie.

(11) S cieľom uľahčiť odosielanie a doručovanie písomností medzi členskými štátmi by sa mali používať vzorové tlačivá uvedené v prílohách k tomuto nariadeniu.

(12) Prijímajúci orgán by mal adresáta písomne na vzorovom tlačive informovať, že môže písomnosť, ktorá má byť doručená, odmietnuť prevziať v čase jej doručenia alebo ju môže do jedného týždňa vrátiť prijímajúcemu orgánu, ak nie je v jazyku, ktorému rozumie, ani v úradnom jazyku miesta doručenia alebo v jednom z úradných jazykov miesta doručenia. Toto pravidlo by malo platiť aj pre ďalšie doručenie, ak si už adresát uplatnil svoje právo na odmietnutie.… Malo by sa stanoviť, že doručenie odmietnutej písomnosti je možné nahradiť doručením prekladu písomnosti adresátovi.“

4 Článok 1 tohto nariadenia, ktorý definuje jeho pôsobnosť, vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Toto nariadenie sa uplatní v občianskych a obchodných veciach, keď sa má odoslať súdna alebo mimosúdna písomnosť z jedného členského štátu do iného, aby sa tam doručila. Neuplatňuje sa najmä na daňové, colné a správne veci alebo na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone jeho verejnej moci (*acta iure imperii*).“

5 Podľa článku 2 uvedeného nariadenia členské štáty určia „odosielajúce orgány“ príslušné na odosielanie súdnych alebo mimosúdnych písomností určených na doručenie v inom členskom štáte, ako aj „prijímajúce orgány“ príslušné na prijímanie takýchto písomností z iného členského štátu.

6 Článok 4 toho istého nariadenia stanovuje:

„1. Súdne písomnosti sa odosielajú priamo a čo najrýchlejšie medzi orgánmi určenými podľa článku 2.

2. Odosielanie písomností… medzi odosielajúcimi orgánmi a prijímajúcimi orgánmi možno vykonať akýmkoľvek vhodným spôsobom za predpokladu, že prijatá písomnosť obsahovo presne zodpovedá odoslanej písomnosti a že všetky v nej obsiahnuté informácie sú ľahko čitateľné.

3. K odosielanej písomnosti sa pripojí žiadosť vypracovaná na vzorovom tlačive uvedenom v prílohe I. Tlačivo sa vyplní v úradnom jazyku prijímajúceho členského štátu alebo, ak je v danom členskom štáte viac úradných jazykov, v úradnom jazyku alebo v jednom z úradných jazykov miesta, kde sa má doručiť, alebo v inom jazyku, ktorý tento členský štát označil za prijateľný.…

…“

7 Článok 5 nariadenia č. 1393/2007 znie:

„1. Odosielajúci orgán, ktorému žiadateľ predloží písomnosť na odoslanie, žiadateľa poučí, že adresát môže odmietnuť písomnosť prijať, ak nie je vyhotovená v jednom z jazykov podľa článku 8.

2. Žiadateľ znáša všetky náklady na preklad pred odoslaním písomnosti…“

8 V súlade s článkom 6 ods. 1 tohto nariadenia po prijatí písomnosti prijímajúci orgán čo najskôr, a najneskôr do siedmich dní od prijatia, zašle najrýchlejším možným prostriedkom prenosu potvrdenie prijatia odosielajúcemu orgánu na vzorovom tlačive nachádzajúcom sa v prílohe I.

9 Článok 7 uvedeného nariadenia stanovuje:

„1. Prijímajúci orgán sám doručí alebo zabezpečí doručenie písomnosti, buď podľa právneho poriadku prijímajúceho členského štátu, alebo osobitným spôsobom, o ktorý požiadal odosielajúci orgán, pokiaľ je tento spôsob zlučiteľný s právnym poriadkom tohto členského štátu.

2. Prijímajúci orgán prijme všetky potrebné kroky na doručenie písomnosti čo najskôr, najneskôr však do jedného mesiaca od prijatia.…“

10 Podľa článku 8 tohto istého nariadenia, nazvaného „Odmietnutie prevzatia písomnosti“:

„1. Prijímajúci orgán na vzorovom tlačive uvedenom v prílohe II informuje adresáta o tom, že môže doručovanú písomnosť odmietnuť prevziať pri jej doručení alebo ju môže vrátiť prijímajúcemu orgánu v lehote jedného týždňa, pokiaľ písomnosť nie je napísaná v jednom z nasledujúcich jazykov alebo k nej nie je pripojený preklad do niektorého z nasledujúcich jazykov:

a) jazyk, ktorému adresát rozumie, alebo

b) úradný jazyk prijímajúceho členského štátu, alebo ak je v danom členskom štáte niekoľko úradných jazykov, úradný jazyk alebo jeden z úradných jazykov miesta, kde sa má doručiť.

2. Ak bol prijímajúci orgán informovaný, že adresát odmietol podľa odseku 1 prevziať písomnosť, okamžite o tom informuje odosielajúci orgán osvedčením podľa článku 10 a vráti žiadosť a písomnosti, ktorých preklad sa vyžaduje.

3. Ak adresát odmietol podľa odseku 1 písomnosť prevziať, doručenie písomnosti možno napraviť tak, že písomnosť s prekladom do jazyka uvedeného v odseku 1 sa adresátovi doručí v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia. V takom prípade je dňom doručenia písomnosti deň, keď sa

písomnosť s prekladom doručí v súlade s právnym poriadkom prijímajúceho členského štátu. Ak sa podľa právneho poriadku členského štátu písomnosť musí doručiť v určitej lehote, dátum, ktorý sa vezme do úvahy vo vzťahu k žiadateľovi, je deň doručenia pôvodnej písomnosti…

…“

11 Vzorové tlačivo uvedené v prílohe II nariadenia č. 1393/2007 vyzerá takto:

INFORMOVANIE ADRESÁTA O PRÁVE ODMIETNUŤ PREVZIAŤ PÍSOMNOSŤ

[Článok 8 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 z 13. novembra 2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (1)]

SK:

Priložená písomnosť sa doručuje v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch.

Túto písomnosť môžete odmietnuť prevziať, ak nie je vyhotovená ani v jazyku, ktorému rozumiete, ani v úradnom jazyku miesta doručenia alebo v jednom z úradných jazykov miesta doručenia, ani k nej nie je pripojený preklad do niektorého z týchto jazykov.

Ak si želáte využiť toto právo, prevzatie písomnosti musíte odmietnuť pri jej doručení priamo osobe, ktorá písomnosť doručuje, alebo písomnosť musíte do jedného týždňa vrátiť na nižšie uvedenú adresu s vyhlásením, že ju odmietate prevziať.

ADRESA:

1. Označenie:
2. Adresa:
2.1. Ulica a číslo/P. O. Box:
2.2. Miesto a PSČ:
2.3. Štát:
3. Tel.:
4. Fax (*):
5. E-mail (*):

VYHLÁSENIE ADRESÁTA:

Odmietam prevziať pripojenú písomnosť, pretože nie je vyhotovená ani v jazyku, ktorému rozumiem, ani v úradnom jazyku miesta doručenia alebo v jednom z úradných jazykov miesta doručenia, ani k nej nie je pripojený preklad do niektorého z týchto jazykov.

Rozumiem tomuto jazyku/týmto jazykom:

bulharčina	☐	litovčina	☐
španielčina	☐	maďarčina	☐
čeština	☐	maltčina	☐
nemčina	☐	holandčina	☐
estónčina	☐	poľština	☐
gréčtina	☐	portugalčina	☐
angličtina	☐	rumunčina	☐
francúzština	☐	slovenčina	☐
írčina	☐	slovinčina	☐
taliančina	☐	fínčina	☐
lotyština	☐	švédčina	☐
iný	☐	(uveďte):	

V: .....

Dňa: .....

Podpis a/alebo odtlačok pečiatky: .....

(*) Tento údaj je nepovinný.

12 Článok 10 ods. 1 nariadenia č. 1393/2007 stanovuje:

„Po splnení všetkých náležitostí doručenia písomnosti sa na vzorovom tlačive uvedenom v prílohe I vyhotoví osvedčenie o doručení a zašle sa odosielajúcemu orgánu…“

13 Článok 19 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje, že ak sa do iného členského štátu mali na účely doručenia odoslať návrh na začatie súdneho konania alebo iná rovnocenná písomnosť a odporca sa nedostavil, súd pôvodného členského štátu nemôže vydať rozsudok, až pokiaľ sa nezistí, že písomnosť sa doručila spôsobom predpísaným vnútroštátnym právnym poriadkom prijímajúceho členského štátu, alebo že sa písomnosť skutočne odovzdala odporcovi alebo doručila do jeho bydliska iným spôsobom ustanoveným uvedeným nariadením, a že v každom z týchto prípadov sa doručenie uskutočnilo v dostatočnom časovom predstihu, aby sa odporca mohol hájiť.

Cyperské právo

14 Článok D.48 občianskeho súdneho poriadku okrem iného stanovuje:

„12. Každé uznesenie je odo dňa, ktorý je v ňom zapísaný, záväzné pre osobu, na ktorej návrh bolo prijaté, a pre všetkých účastníkov konania, ktorým sa riadne doručil záznam o návrhu. Ak sa niektorému z účastníkov konania uvedený záznam riadne nedoručil, uznesenie je voči nemu záväzné až odo dňa, kedy mu bola doručená overená kópia návrhu.

13. Pokiaľ sa podľa tohto občianskeho súdneho poriadku doručuje uznesenie vydané na základe návrhu *ex parte*, zároveň sa doručuje aj uvedený návrh *ex parte* a prípadné čestné vyhlásenie, ktoré bolo k nemu pripojené."

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

15 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že Alpha Panareti Public Ltd predala odporcom vo veciach samých nehnuteľnosti nachádzajúce sa na cyperskom území. Tieto nehnuteľnosti boli nadobudnuté prostredníctvom hypotekárnych úverov, ktoré poskytla Alpha Bank.

16 S cieľom dosiahnuť zaplatenie zvyšnej dlžnej sumy na každom z poskytnutých úverov podala Alpha Bank na cyperský súd žaloby tak proti odporcom vo veciach samých, ako aj proti predávajúcej, ktorá za každý z uvedených úverov ručila prostredníctvom hypotéky na nehnuteľnostiach.

17 Keďže odporcovia vo veciach samých mali trvalé bydlisko v zahraničí, cyperský súd prvého stupňa vydal v nadväznosti na návrh Alpha Bank (návrh *ex parte*) uznesenie týkajúce sa doručenia návrhu na začatie konania kupujúcim mimo cyperského územia v súlade s ustanoveniami nariadenia č. 1393/2007.

18 Odporcom vo veciach samých tak boli doručené tieto dokumenty:

— overená kópia návrhu na začatie konania a príslušného záznamu („notice of writ") v gréckom a anglickom jazyku,

— overená kópia súdneho uznesenia povoľujúceho doručenie mimo Cyprusu iba v gréckom jazyku a

— overená kópia čestného vyhlásenia prekladateľky, ktorá osvedčuje, že preklad návrhu na začatie súdneho konania do anglického jazyka sa zhoduje s originálom.

19 Odporcovia vo veciach samých uviedli, že sa dostavili s výhradou a na cyperskom prvostupňovom súde podali návrh zrušenie doručenia, pričom tvrdili, že toto doručenie nespĺňalo podmienky uvedené v článku 8 nariadenia č. 1393/2007 a v článku D.48 pravidle 13 cyperského občianskeho súdneho poriadku, pretože neboli doručené:

— kópia návrhu *ex parte* podľa uvedeného článku D.48 pravidla 13,

— preklad uznesenia týkajúceho sa doručenia mimo Cyprusu do anglického jazyka,

— potvrdenie na vzorovom tlačive, aké je uvedené v článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1393/2007 a

— vysvetľujúci list týkajúci sa dokumentov, ktoré sa majú doručiť.

20 Zo spisu, ktorý má k dispozícii Súdny dvor, vyplýva, že v uvedenom súdnom uznesení, ktoré povoľuje doručenie návrhu mimo cyperského územia a ktoré nebolo preložené, bola na jednej strane lehota stanovená odporcom na dostavenie sa na cyperský súd značne dlhšia ako lehota, ktorá bola v tejto

súvislosti uvedená v návrhu na začatie konania. Na druhej strane toto uznesenie obsahovalo spresnenie, že ak nebude podané oznámenie o dostavení sa na súd v lehote uvedenej v tomto uznesení, akýkoľvek neskorší návrh sa bude považovať za doručený predmetnému účastníkovi konania od okamihu, keď bude jeho kópia umiestnená na úradnej tabuli Eparchiako Dikastirio Paphos (Regionálny súd v Pafose) počas piatich dní.

21 Hoci Alpha Bank odpovedala, že doručenie, ktoré vykonala v tomto prípade, spĺňalo všetky náležitosti, keďže odporcovia sa oboznámili s existenciou podaného návrhu na súd a s jeho predmetom, cyperský prvostupňový súd toto doručenie zrušil, keďže usúdil, že opomenutia vytýkané odporcami vo veci samej predstavujú porušenie ustanovení cyperského občianskeho súdneho poriadku, ako aj ustanovení nariadenia č. 1393/2007. Adresáti totiž nemali možnosť oboznámiť sa s obsahom všetkých relevantných dokumentov a ani neboli prostredníctvom tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe II tohto nariadenia informovaní o svojom práve odmietnuť prevziať uznesenie v gréckom jazyku, ku ktorému nebol pripojený preklad do anglického jazyka.

22 Vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, na základe odvolania podaného spoločnosťou Alpha Bank rozhodol, že zrušenie doručenia, ktoré vykonal prvostupňový súd, nebolo odôvodnené v časti, v ktorej sa zakladalo na porušení vnútroštátneho práva.

23 Uvedený vnútroštátny súd si však kladie otázky, aké má v tejto veci dôsledky okolnosť, že príslušné orgány Spojeného kráľovstva nepovažovali za užitočné doručiť odporcom vo veciach samých vzorové tlačivo uvedené v článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1393/2007 a nachádzajúce sa v prílohe II tohto nariadenia.

24 Cieľom uvedeného nariadenia je síce vyvážiť práva navrhovateľov a odporcov, aby sa tak zaručilo právo na spravodlivý proces, pričom je dôležité, aby sa odporca v plnej miere oboznámil s návrhom na začatie konania, nezdá sa však, že by vo veciach samých boli poškodené práva odporcov, keďže sa v potrebnom čase dostavili na cyperský súd a nespresnili ani povahu, ani konkrétne dôsledky „podvodu“, ktorého obeťami údajne boli. Podľa vnútroštátneho súdu však nariadenie č. 1393/2007 nespresňuje, aké dokumenty sa musia doručiť za každých okolností. Ďalej tento súd uvádza, že Súdny dvor ešte nerozhodol o otázkach, či sa doručenie vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe II tohto nariadenia vyžaduje vo všetkých prípadoch a či opomenutie tohto doručenia nutne spôsobuje neplatnosť konania.

25 Za týchto okolností Anotato Dikastirio Kyprou (Najvyšší súd Cyperskej republiky) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Je potrebné doručiť vzorové tlačivo podľa nariadenia č. 1393/2007 v každom prípade, alebo sa pripúšťajú výnimky?

2. Ak sa rozhodne, že doručenie tohto tlačiva sa vždy považuje za potrebné, je jeho opomenutie v prejednávanej veci dôvodom neplatnosti doručenia?

3. V prípade zápornej odpovede, možno v súlade so zmyslom a s účelom nariadenia č. 1393/2007 doručiť predmetnú písomnosť právnemu zástupcovi odporcov, ktorí so svojou prítomnosťou v konaní súhlasili s výhradou, pričom právny zástupca sa v tomto zmysle voči svojim klientom zaviazal, alebo treba nové doručenie, ktoré sa vykoná v súlade s postupom podľa nariadenia č. 1393/2007?“

O prejudiciálnych otázkach

26 Svojimi tromi prejudiciálnymi otázkami, ktoré je vhodné skúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 8 nariadenia č. 1393/2007 vykladať v tom zmysle, že informovanie – prostredníctvom vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe II tohto nariadenia – adresáta písomnosti, ktorá sa má doručiť, o jeho práve odmietnuť prevziať túto písomnosť, sa vyžaduje za každých okolností a prípadne, aké sú právne následky vyplývajúce z opomenutia informovania prostredníctvom tohto formulára.

O povinnej povahe vzorového tlačiva obsiahnutého v prílohe II nariadenia č. 1393/2007.

27 Pokiaľ ide o tento prvý aspekt vyplývajúci z položených otázok, tak ako sú preformulované, treba konštatovať, že znenie článku 8 nariadenia č. 1393/2007 ako také naň neumožňuje užitočne odpovedať.

28 Význam uvedeného ustanovenia preto treba určiť tak, že sa umiestni do svojho kontextu. Na tento účel treba skúmať ciele sledované nariadením č. 1393/2007, ako aj systém, ktorý zaviedlo a do ktorého sa zaraďuje jeho článok 8 (pozri v tomto zmysle rozsudok Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, bod 45).

29 Pokiaľ ide v prvom rade o ciele nariadenia č. 1393/2007, je vhodné uviesť, že toto nariadenie, prijaté na základe článku 61 písm. c) ES, sleduje, ako vyplýva z jeho odôvodnenia 2, zavedenie mechanizmu doručovania súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v rámci Spoločenstva určených na doručenie medzi členskými štátmi, a to v záujme správneho fungovania vnútorného trhu (pozri rozsudky Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, bod 29, a Fahnenbrock, C-226/13, EU:C:2015:383, bod 40).

30 Uvedené nariadenie tak s cieľom zlepšiť efektívnosť a rýchlosť súdnych konaní a zabezpečiť riadny výkon spravodlivosti zavádza zásadu priameho odosielania súdnych a mimosúdnych písomností medzi členskými štátmi (pozri rozsudok Leffler, C-443/03, EU:C:2005:665, bod 3), čoho dôsledkom je zjednodušenie a zrýchlenie konaní. Tieto ciele sú pripomenuté v odôvodneniach 6 až 8 tohto nariadenia.

31 Ako však už Súdny dvor opakovane rozhodol, uvedené ciele nemožno dosiahnuť tak, že sa akýmkoľvek spôsobom oslabí právo ich adresátov na obranu, ktoré je odvodené od práva na spravodlivý proces zakotveného v článku 47 druhom odseku Charty základných práv Európskej únie a v článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného 4. novembra 1950 v Ríme (pozri najmä rozsudok Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, bod 35 a citovanú judikatúru).

32 Z tohto hľadiska treba dbať nielen na to, aby adresát písomnosti skutočne prevzal predmetnú písomnosť, ale aj na to, aby mal možnosť spoznať a účinne a úplne pochopiť význam a dosah návrhu, ktorý bol proti nemu podaný v cudzine, tak, aby mohol účinne uplatniť svoje práva v členskom štáte pôvodu [pozri v tomto zmysle rozsudok Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, body 36 a 41, ako aj analogicky, pokiaľ ide o nariadenie Rady (ES) č. 1348/2000 z 29. mája 2000 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (Ú. v. EÚ L 160, s. 37; Mim. vyd. 19/001, s. 227), ktoré predchádzalo nariadeniu č. 1393/2007, rozsudok Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, body 64 a 73].

33 Z tohto hľadiska teda treba vykladať nariadenie č. 1393/2007 tak, aby bola v každom konkrétnom prípade zaručená spravodlivá rovnováha medzi záujmami navrhovateľa a záujmami odporcu – adresáta písomnosti, a to prostredníctvom zosúladenia cieľov efektívnosti a rýchlosti odosielania procesných

písomností s požiadavkou zabezpečiť primeranú ochranu práva adresáta týchto písomností na obranu (pozri rozsudky Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, bod 48, ako aj Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, bod 36).

34 Pokiaľ ide v druhom rade o systém zavedený nariadením č. 1393/2007 smerujúci k uskutočneniu týchto cieľov, treba uviesť, že ako vyplýva zo znenia článku 2 v spojení s článkom 4 ods. 1 tohto nariadenia, chápaných z hľadiska odôvodnenia 6 tohto nariadenia, odosielanie písomností sa v zásade uskutočňuje medzi „odosielajúcimi orgánmi“ a „prijímajúcimi orgánmi“, ktoré určili členské štáty (pozri rozsudok Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, bod 30). Podľa článku 4 uvedeného nariadenia odosiela písomnosť alebo písomnosti, ktoré sa majú doručiť, odosielajúci orgán prijímajúcemu orgánu priamo a čo najrýchlejšie, a to akýmkoľvek vhodným spôsobom.

35 V súlade s článkom 5 ods. 1 tohto nariadenia prináleží odosielajúcemu orgánu, aby žiadateľa poučil, že adresát môže odmietnuť písomnosť prijať, ak nie je vyhotovená v jednom z jazykov uvedených v článku 8 toho istého nariadenia. Prináleží však žiadateľovi, aby sa rozhodol, či treba predmetnú písomnosť preložiť, pričom v súlade s článkom 5 ods. 2 tohto nariadenia navyše znáša náklady na tento preklad.

36 Pokiaľ ide o prijímajúci orgán, jeho úlohou je efektívne doručiť písomnosť adresátovi, ako stanovuje článok 7 nariadenia č. 1393/2007. V tomto kontexte musí na jednej strane informovať odosielajúci orgán o všetkých relevantných okolnostiach tohto úkonu odoslaním vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe I tohto nariadenia a na druhej strane v súlade s článkom 8 ods. 1 tohto nariadenia oboznámiť adresáta s tým, že môže odmietnuť prevziať písomnosť, pokiaľ nie je napísaná v jednom z jazykov uvedených v tomto ustanovení alebo preložená do takéhoto jazyka, pričom ide buď o jazyk, ktorému dotknutá osoba rozumie, alebo o úradný jazyk prijímajúceho členského štátu, alebo prípadne o jeden z úradných jazykov miesta, kde sa má písomnosť doručiť, čiže ide o jazyky, ktoré by mal adresát ovládať. Ak adresát skutočne využije takéto právo odmietnutia, okrem iného má o tom na základe odsekov 2 a 3 toho istého článku bezodkladne informovať odosielajúci orgán a vrátiť návrh a písomnosť, o preklad ktorých sa žiada.

37 Naopak uvedené orgány nemajú povinnosť vyjadriť sa k otázkam hmotnej povahy, akými sú otázky, ktorému jazyku či ktorým jazykom adresát písomnosti rozumie a či má byť k písomnosti pripojený preklad do jedného z jazykov uvedených v článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1393/2007.

38 Akýkoľvek iný výklad by totiž mohol nastoliť právne problémy, ktoré by mohli viesť k sporom, ktoré by oneskorili a sťažili postup odosielania písomností z jedného členského štátu do druhého.

39 Vo veci samej však zo spisu predloženého Súdnemu dvoru vyplýva, že prijímajúci orgán usúdil, že uznesenie obsahujúce povolenie doručenia písomnosti do cudziny nemá byť preložené, a vyvodil z toho, že k predmetnej písomnosti nemá priložiť vzorové tlačivo nachádzajúce sa v prílohe II nariadenia č. 1393/2007.

40 Toto nariadenie však prijímajúcemu orgánu nezveruje žiadnu právomoc posúdiť, či sú alebo nie sú splnené podmienky uvedené v článku 8 ods. 1 tohto nariadenia, za ktorých adresát písomnosti môže odmietnuť túto písomnosť prevziať.

41 O otázkach tejto povahy prináleží rozhodnúť len vnútroštátnemu súdnemu orgánu, na ktorý bol podaný návrh v členskom štáte pôvodu, keďže uvedené otázky sú predmetom sporu medzi navrhovateľom a odporcom.

42 V tejto súvislosti sa tento súd po začatí postupu doručovania spočívajúcom v určení písomnosti alebo písomností, ktoré sú na tento účel relevantné, vysloví až po tom, čo adresát písomnosti skutočne odmietol jej prevzatie z dôvodu, že nie je vyhotovená v jazyku, ktorému rozumie alebo ktorému má rozumieť. Uvedený súd tak bude musieť na návrh navrhovateľa preveriť, či bolo takéto odmietnutie

odôvodnené (pozri analogicky rozsudok Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, bod 85). Na tento účel bude musieť riadne zohľadniť všetky okolnosti vyplývajúce zo spisu, aby tak jednak určil jazykové vedomosti adresáta písomnosti (pozri rozsudok Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, bod 80) a jednak rozhodol, či sa vzhľadom na povahu písomnosti, o ktorú ide, vyžaduje jej preklad.

43 V konečnom dôsledku bude musieť uvedený súd v každom jednotlivom prípade dbať na to, aby boli práva dotknutých účastníkov konania chránené vyváženým spôsobom, pričom bude potrebné zvažovať cieľ efektívnosti a rýchlosti doručovania v záujme navrhovateľa a cieľ účinnej ochrany práva adresáta na obranu.

44 Po tomto spresnení je vhodné v súvislosti so systémom zavedeným nariadením č. 1393/2007 dodať, že tento systém upravuje aj používanie dvoch vzorových tlačív, ktoré sa nachádzajú v prílohe I a v prílohe II tohto nariadenia.

45 V tejto súvislosti je na jednej strane dôležité spresniť, že nariadenie č. 1393/2007 neobsahuje žiadnu výnimku z používania týchto tlačív.

46 Naopak, ako vyplýva z odôvodnenia 11 toho istého nariadenia, vzorové tlačivá upravené týmto nariadením „by sa mali používať“, pretože dodržiavajúc práva dotknutých účastníkov konania a ako vyplýva z odôvodnenia 7 nariadenia č. 1393/2007, prispievajú k zjednodušeniu a väčšej transparentnosti postupu odosielania písomností, čím sa zaručuje ich čitateľnosť, ako aj bezpečnosť ich odoslania.

47 Na druhej strane, ako vyplýva z odôvodnenia 12 tohto nariadenia, uvedené tlačivá predstavujú nástroje, prostredníctvom ktorých sú adresáti informovaní o svojej možnosti odmietnuť prevziať písomnosť, ktorá sa má doručiť.

48 Práve vzhľadom na tieto úvahy je vhodné určiť presný dosah, ktorý treba uznať vzorovému tlačivu nachádzajúcemu sa v prílohe II nariadenia č. 1393/2007 a v dôsledku toho článku 8 ods. 1 tohto nariadenia, ktorý sa vzťahuje na doručenie uvedeného tlačiva adresátovi písomnosti.

49 V tejto súvislosti, ako vyplýva zo samotného znenia názvu a z obsahu uvedeného tlačiva, je možnosť odmietnuť prevziať písomnosť, ktorá sa má doručiť, ako je upravená v uvedenom článku 8 ods. 1, posúdená ako „právo“ adresáta tejto písomnosti.

50 Toto právo priznané normotvorcom Európskej únie musí byť však na to, aby mohlo potrebným spôsobom vyvolávať svoje účinky, písomne oznámené adresátovi písomnosti. V systéme zavedenom nariadením č. 1393/2007 sa mu táto informácia poskytuje prostredníctvom vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe II nariadenia č. 1393/2007 a rovnakým spôsobom je prostredníctvom vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe I tohto nariadenia navrhovateľ od začiatku postupu informovaný o existencii tohto práva adresáta písomnosti.

51 Z toho vyplýva, že treba usúdiť, že článok 8 ods. 1 nariadenia č. 1393/2007 obsahuje dve síce prepojené, no predsa odlišné úpravy, a to jednak hmotné právo adresáta písomnosti odmietnuť ju prevziať výlučne z dôvodu, že nie je vyhotovená v jazyku, ktorému má rozumieť, alebo že k nej nie je pripojený preklad do takéhoto jazyka, a jednak formálnu informáciu o existencii uvedeného práva oznámenú adresátovi prijímajúcim orgánom. Inak povedané a odlišne o toho, čo prijímajúci orgán zrejme pripustil vo veciach samých, podmienka týkajúca sa jazykového režimu písomnosti sa nevzťahuje na informovanie adresáta prijímajúcim orgánom, ale výlučne na právo odmietnuť prevzatie, ktoré mu je vyhradené.

52 Napokon vzorové tlačivo nachádzajúce sa v prílohe I tohto nariadenia jasne rozlišuje medzi týmito aspektmi tým, že na písomné informovanie adresáta písomnosti o jeho práve odmietnuť ju prevziať a na skutočný výkon tohto práva odkazuje v rôznych častiach.

53 Za týchto podmienok sa zdá, že je pravda, že samotné odmietnutie je jasne podmienené v tom zmysle, že adresát písomnosti ho môže platne využiť len za predpokladu, že predmetná písomnosť nie je vyhotovená buď v jazyku, ktorému rozumie, alebo v úradnom jazyku prijímajúceho členského štátu, alebo, ak je v tomto členskom štáte viac úradných jazykov, v úradnom jazyku alebo v jednom z úradných jazykov miesta, kde sa má písomnosť doručiť, alebo že k nej nie je pripojený preklad do takéhoto jazyka (pozri v tomto zmysle odôvodnenie 10 nariadenia č. 1393/2007). Ako vyplýva z bodu 42 tohto rozsudku, v konečnom dôsledku prináleží súdu, na ktorý bol podaný návrh, aby rozhodol, či je táto podmienka splnená, tak, že preverí, či je odmietnutie zo strany adresáta písomnosti odôvodnené.

54 Výkon tohto práva na odmietnutie však pritom stále predpokladá, že adresát písomnosti bol vopred a písomne riadne informovaný o existencii jeho práva.

55 Prijímajúci orgán je v dôsledku toho pri tom, ako sám doručuje písomnosť adresátovi alebo zabezpečuje jej doručenie, v každom prípade povinný pripojiť k predmetnej písomnosti vzorové tlačivo nachádzajúce sa v prílohe II nariadenia č. 1393/2007, ktoré informuje tohto adresáta o jeho práve odmietnuť prevziať túto písomnosť.

56 Treba ešte spresniť, že takáto povinnosť nespôsobuje prijímajúcemu orgánu osobitné ťažkosti, keďže stačí, aby k písomnosti, ktorá sa má doručiť, pripojil vopred vytlačený text upravený uvedeným nariadením v každom z úradných jazykov Únie.

57 Predchádzajúci výklad je tak spôsobilý zaručiť transparentnosť tým, že adresátovi písomnosti dáva možnosť oboznámiť sa s rozsahom jeho práv, a zároveň umožňuje jednotné uplatňovanie nariadenia č. 1393/2007 (pozri analogicky rozsudky Leffler, C-443/03, EU:C:2005:665, bod 46, ako aj Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, bod 60), pričom nespôsobuje žiadne omeškanie pri odosielaní tejto písomnosti, ale naopak prispieva k jeho zjednodušeniu a uľahčeniu.

58 Preto treba usúdiť, že prijímajúci orgán je povinný za každých okolností a bez toho, aby mal v tejto súvislosti možnosť voľnej úvahy, informovať adresáta písomnosti o jeho práve odmietnuť ju prevziať, pričom musí na tento účel systematicky používať vzorové tlačivo nachádzajúce sa v prílohe II nariadenia č. 1393/2007.

O následkoch opomenutia informovania prostredníctvom vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe II nariadenia č. 1393/2007

59 Pokiaľ ide o tento druhý aspekt vyplývajúci z prejudiciálnych otázok, tak, ako sú preformulované, treba uviesť, že článok 8 nariadenia č. 1393/2007, týkajúci sa odmietnutia prevzatia písomnosti, neobsahuje ustanovenia týkajúce sa právnych následkov absencie informovania adresáta písomnosti prostredníctvom vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe II nariadenia č. 1393/2007 o jeho práve odmietnuť jej prevzatie.

60 Ďalej zo žiadneho ustanovenia tohto nariadenia nevyplýva, že by takáto absencia spôsobovala neplatnosť postupu doručenia.

61 Okrem toho, pokiaľ ide o dôsledky odmietnutia adresáta písomnosti prevziať ju z dôvodu, že k nej nie je pripojený preklad do jazyka, ktorému rozumie, alebo preklad do úradného jazyka prijímajúceho členského štátu, Súdny dvor už v súvislosti s nariadením č. 1348/2000, ktoré predchádzalo nariadeniu č. 1393/2007, usúdil, že nemožno vysloviť neplatnosť postupu, ale že je naopak potrebné umožniť odosielateľovi napraviť absenciu požadovaného dokumentu zaslaním žiadaného prekladu (pozri v tomto zmysle rozsudok Leffler, C-443/03, EU:C:2005:665, body 38 a 53).

62 Nariadenie č. 1393/2007, ktoré nahradilo nariadenie č. 1348/2000, zakotvilo túto zásadu vo svojom článku 8 ods. 3.

63 Podobné riešenie treba zvoliť aj za predpokladu, že prijímajúci orgán opomenul doručiť adresátovi písomnosti vzorové tlačivo nachádzajúce sa v prílohe II nariadenia č. 1993/2007.

64 Opomenutie tohto vzorového tlačiva a odmietnutie prevzatia písomnosti pri absencii primeraného prekladu spolu totiž úzko súvisia, keďže v oboch týchto situáciách možno spôsobiť ujmu na výkone práva adresáta takejto písomnosti odmietnuť ju prevziať.

65 Preto sa zdá primerané usúdiť, že na tieto dve situácie sa musia uplatňovať zhodné právne následky.

66 Vyslovenie neplatnosti či už písomnosti, ktorá sa má doručiť, alebo postupu doručenia, by bolo ďalej nezlučiteľné s cieľom sledovaným nariadením č. 1393/2007, ktorý spočíva v úprave priameho, rýchleho a účinného spôsobu doručovania písomností v občianskych a obchodných veciach medzi členskými štátmi.

67 Za týchto podmienok musí existovať možnosť napraviť opomenutie informovania prostredníctvom vzorového tlačiva nachádzajúceho sa v prílohe II nariadenia č. 1393/2007.

68 Pokiaľ ide o pravidlá takéhoto riešenia, treba pripomenúť, že existujú len dve okolnosti, za ktorých je doručenie súdnej písomnosti medzi členskými štátmi vyňaté z pôsobnosti nariadenia č. 1393/2007: po prvé, ak je bydlisko alebo miesto obvyklého pobytu adresáta neznáme, a po druhé, ak táto osoba určila splnomocneného zástupcu v štáte, v ktorom prebieha súdne konanie (pozri rozsudok Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, bod 24).

69 Naopak v ostatných prípadoch, pokiaľ má adresát súdnej písomnosti bydlisko na území iného členského štátu, doručovanie tejto písomnosti nevyhnutne patrí do pôsobnosti uvedeného nariadenia, a teda sa musí, ako stanovuje článok 1 ods. 1 tohto nariadenia, uskutočniť prostriedkami, ktoré na tento účel zaviedlo samotné nariadenie (pozri rozsudok Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, bod 25).

70 V dôsledku treba hľadať nápravu takého opomenutia, o aké ide vo veci samej, len v nariadení č. 1393/2007.

71 Takéto riešenie sa navyše opiera aj o potrebu jednotného uplatňovania uvedeného nariadenia (pozri v tomto zmysle rozsudok Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, bod 60, ako aj citovanú judikatúru).

72 V situácii, o akú ide vo veciach samých, teda prináleží prijímajúcemu orgánu bezodkladne informovať adresátov písomnosti o ich práve odmietnuť ju prevziať, a to tak, že im na základe článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1393/2007 doručí vzorové tlačivo nachádzajúce sa v prílohe II tohto nariadenia.

73 Treba dodať, že za predpokladu, že dotknutí adresáti v nadväznosti na túto informáciu využijú svoje právo odmietnuť prevziať predmetnú písomnosť, prináleží vnútroštátnemu súdu, na ktorý bol podaný návrh v členskom štáte, aby rozhodol, či takéto odmietnutie vzhľadom na všetky okolnosti daného prípadu je alebo nie je odôvodnené, ako bolo uvedené v bodoch 41 až 43 tohto rozsudku.

74 Za predpokladu, že by tento súd rozhodol, že odmietnutie prevzatia predmetnej písomnosti bolo dôvodné, adresátom by bolo potrebné predložiť jej preložené znenie podľa podmienok upravených nariadením č. 1393/2007, najmä jeho článkom 8 ods. 3.

75 Naopak nariadenie č. 1393/2007 nestanovuje, že písomnosť možno platne doručiť zástupcom adresátov, ktorí súhlasili s tým, že sa s výhradou dostavia na súd, na ktorý bol podaný návrh v členskom štáte pôvodu, a to len s cieľom napadnúť správnosť postupu.

76 Preto treba usúdiť, že okolnosť, že prijímajúci orgán pri doručení písomnosti jej adresátovi nepripojil vzorové tlačivo nachádzajúce sa v prílohe II nariadenia č. 1393/2007, nepredstavuje dôvod neplatnosti postupu, ale opomenutie, ktoré sa musí napraviť v súlade s ustanoveniami uvedenými v tomto nariadení.

77 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na tri položené otázky odpovedať, že nariadenie č. 1393/2007 sa má vykladať v tom zmysle, že:

— prijímajúci orgán je povinný za každých okolností a bez toho, aby mal v tejto súvislosti možnosť voľnej úvahy, informovať adresáta písomnosti o jeho práve odmietnuť ju prevziať, pričom musí na tento účel systematicky používať vzorové tlačivo nachádzajúce sa v prílohe II tohto nariadenia, a

— okolnosť, že tento orgán pri doručení písomnosti jej adresátovi nepripojil vzorové tlačivo nachádzajúce sa v prílohe II nariadenia č. 1393/2007, nepredstavuje dôvod neplatnosti postupu, ale opomenutie, ktoré sa musí napraviť v súlade s ustanoveniami uvedenými v tomto nariadení.

O trovách

78 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 z 13. novembra 2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch („doručovanie písomností“) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000 sa má vykladať v tom zmysle, že:

— **prijímajúci orgán je povinný za každých okolností a bez toho, aby mal v tejto súvislosti možnosť voľnej úvahy, informovať adresáta písomnosti o jeho práve odmietnuť ju prevziať, pričom musí na tento účel systematicky používať vzorové tlačivo nachádzajúce sa v prílohe II tohto nariadenia, a**

— **okolnosť, že tento orgán pri doručení písomnosti jej adresátovi nepripojil vzorové tlačivo nachádzajúce sa v prílohe II nariadenia č. 1393/2007, nepredstavuje dôvod neplatnosti postupu, ale opomenutie, ktoré sa musí napraviť v súlade s ustanoveniami uvedenými v tomto nariadení.**

Podpisy